



Datum
2020-10-26
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2020-1018

Yttrande

Till
Utbildningsdepartementet

Remiss från Utbildningsdepartementet - Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg (SOU 2020:34) U2020/03811/S

Yttrande

Malmö stad anser generellt att utredningens förslag för att stärka kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg i grunden är positiva. Yttrandet avser bedömningar och förslag som Malmö stad inte instämmer i, eller anser behöver förtydligas.

Vissa av förslagen kräver ett resurstillskott både vad gäller ekonomiska och personella resurser. Även tillgången till lämpliga lokaler samt pedagogiskt material som stimulerar lek och inlärning kan innebära att det finns behov av resurstillskott.

För att kunna täcka de stora utbildnings- och fortbildningsbehov som utredningen identifierat, krävs ökade ekonomiska resurser. Ett annat stort problem är bristen på tillgång till utbildad personal, som gör det svårt att genomföra utbildning och fortbildning, då det inte finns vikarier att tillgå i tillräcklig utsträckning för att säkerställa en god kvalitet i verksamheten.

Ytterligare en fråga kopplat till utbildning och fortbildning som bör beaktas är hur huvudmannen ska fullgöra sitt ansvar för de som av olika orsaker inte vill eller kan genomgå utbildning och fortbildning. Möjlighet till distansutbildning kan vara ett sätt att möjliggöra för fler att delta.

I betänkandet konstateras under punkt **12.2.3** Kostnader för kommuner, att de föreslagna lagändringarna och lagförslagen kommer att ha en direkt påverkan för kommunerna. Under punkt **12.2.10** Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen konstateras att förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen.

För att de förslag i utredningen som innebär ökade kostnader och/eller påverkar den kommunala självstyrelsen ska kunna genomföras, bör frågan om statlig finansiering prövas

enligt finansieringsprincipen. Likaså bör statsbidragens utformning ses över för att kunna genomföra ett antal av utredningens förslag. Statliga bidrag utan för många begränsningar underlättar kommunernas möjligheter att använda dem utifrån varje kommuns specifika behov och förutsättningar. Exempel på sådana förslag finns bland annat under punkterna **3.6, 4.3** och **6.2**.

Förslagen föreslås träda i kraft 2023. Ett exakt datum förutsätts finnas i en eventuellt kommande proposition.

Kommentarer om vissa förslag

11.6.1 Det bör vara ett krav att hålla ett mer formellt samtal om barnets utveckling liknande det utvecklingssamtal i förskolan. Ansvaret för att barn ska ges det stöd som deras speciella behov kräver, bör regleras så att det ligger på huvudmannen.

11.6.2 Det är önskvärt med skärpta skrivningar om kraven på lokaler, säkerhet och material. Kraven på kompetensutveckling ska skärps. Huvudmannens ansvar för att personalen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller, bör regleras på samma sätt som för förskolan. Detsamma gäller även övergång och samverkan med förskoleklass.

11.6.5 Det kan vara svårt att säkerställa frivilligheten för de enskilda barnen att delta i konfessionella inslag, i en verksamhet med ensamarbetande, vilket kan behöva beaktas vid tillsyn.

11.7 Kretsen som omfattas av en ägar- och ledningsprövning bör preciseras. Det bör regleras att huvudmannen ska visa att den har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Innebörden i formuleringen ett bestämt verksamhetsställe behöver preciseras. Vad gäller för huvudmän som bedriver verksamhet på flera ställen, och vad ska gälla om en dagbarnvårdare flyttar preciseras.

11.7.2 Begreppet vuxna bör förtydligas så att det omfattar samtliga straffmyndiga personer, det vill säga alla över 15 år. Begreppet folkbokförda kan med fördel ändras till personer som stadigvarande befinner sig i bostaden, som kan ge en bättre kontroll av vem som befinner sig i barnens vardag. Det finns även skäl att överväga om det ska införas en anmälningsskyldighet avseende förändringar av boende på adressen.

11.8 Kommunstyrelsen ställer sig inte bakom förslaget om etableringsstopp utan förordar alternativ 1. Ur ett barnrättsperspektiv är det då av stor vikt att förslaget i **11.7.3** om att verksamhetens tillstånd ska kunna återkallas utan föregående föreläggande om kraven inte är uppfyllda, verkligen genomförs, samt att kommunerna använder möjligheten att återkalla tillstånd.

Andra utredningar som bör beaktas

Förslagen i En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning (SOU 2020:28) kopplade till slutsatser från huvudmännens behovsanalyser i det systematiska kvalitetsarbetet bör beaktas.

Även förslagen i den kommande utredningen om Fler barn i förskolan för bättre språkutveckling i svenska (U 2019:01), som ska presenteras 27 november 2020, bör beaktas vid behandlingen av föreliggande utrednings bedömningar och förslag.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Anna-Lena Alnerud
